

Wytyczne dla sprawdzających

W niniejszej sprawie – jako adw. Grzegorz Fryk – należy sporządzić apelację, odpowiadającą następującym warunkom:

1. Apelacja powinna zostać wniesiona w terminie 14 dni, liczonych od 11 października 2022 r.
2. Apelacja powinna zostać wniesiona do Sądu Okręgowego w Warszawie za pośrednictwem Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie, XIV Wydział Karny;
3. W *petitum* apelacji powinno zostać wskazane **umocowanie** do wniesienia apelacji, poprzez odwołanie do upoważnienia do obrony, którego odpis załączony został do akt sprawy;
4. **Kierunek zaskarżenia** apelacji powinien zostać określony – „*na korzyść oskarżonego*”.
5. **Zakres zaskarżenia** powinien zostać określony jako „*w odniesieniu do czynów przypisanych w pkt I i II wyroku, zaskarżam wyrok w całości*” bądź „*zaskarżam wyrok w całości*”. Nieprawidłowym będzie określenie zakresu zaskarżenia w odniesieniu do któregoś z przypisanych czynów „*w części*”, albowiem w przypadku obu czynów obrońca kwestionuje winę. Nieprawidłowym (wskazującym na brak zrozumienia istoty zakresu zaskarżenia wyroku w procesie karnym) byłoby również obejmowanie zakresem zaskarżenia innych punktów wyroku, poza pkt I i II.
6. **W odniesieniu do czynu przypisanego w pkt I zaskarżonego wyroku** w pracy wskazane byłoby dostrzeżenie przez zdającą/ego, że jak wynika z mowy końcowej obrońcy – adw. Jan Kowalski bronił również „*Tomasza Drewińskiego w innym postępowaniu, w którym Tomasz Drewiński wskazywał na Adama Wronkę jako możliwego sprawcę czynu nr 1 w akcie oskarżenia*” (s. 16 zadania egzaminacyjnego), co wskazuje na wystąpienie sytuacji sprzeczności interesów oskarżonych, bronionych przez tego samego obrońcę (**obraza art. 85 § 1 k.p.k.**). Sąd błędnie zaakceptował taką sytuację procesową, nie podejmując w tej sprawie żadnych działań, choć art. 85 § 1 k.p.k. jednoznacznie wyklucza taką sytuację (zob. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 4 grudnia 2017 r., sygn. akt III KK 154/17, czy wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 2 czerwca 2022 r., sygn. akt II AKa 45/22). Dla spełniania przesłanek, o jakich

mowa w art. 85 § 1 k.p.k., nie ma jednocześnie znaczenia, że sprawy obu oskarżonych prowadzone były przez tego samego obrońcę, ale w odrębnych postępowaniach. W konsekwencji doszło do rażącego naruszenia prawa do obrony oskarżonego (**obraza art. 6 k.p.k.**), nieskutkującego jednak zaistnieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k.

Do indywidualnej oceny należy pozostawić zagadnienie ewentualnego **wyjścia przez Sąd poza granice aktu oskarżenia** w odniesieniu do czynu przypisanego w pkt I wyroku. Ewentualne uwzględnienie tego zarzutu zależeć będzie bowiem od konkretnej argumentacji, podniesionej przez zdującego/ego. Jak wynika bowiem z treści zadania egzaminacyjnego Sąd w istotny sposób zmienił zarówno kwalifikację, jak i opis czynu przypisanego oskarżonemu w stosunku do tego, co wynikało z zarzutu aktu oskarżenia. Można się zgodzić, że skoro Sąd o możliwości zmiany kwalifikacji pouczył oskarżonego na rozprawie w dniu 7 lipca 2020 r. (s. 10 zadania egzaminacyjnego), to dał tym samym oskarżonemu czas na przygotowanie obrony w odniesieniu do rozważanej, nowej kwalifikacji prawnej czynu. Co jednak bardziej istotne, Sąd dokonał zmiany opisu czynu zarówno w zakresie czasu popełnienia przez oskarżonego przestępstwa, jak i sposobu jego działania – które to okoliczności w oczywisty sposób nie były przez Sąd sygnalizowane w ramach pouczenia w trybie art. 399 § 1 k.p.k. Akceptowalnym wydaje się zatem ewentualne twierdzenie, że w realiach analizowanego stanu faktycznego doszło do wyjścia poza granice aktu oskarżenia, o czym przesądzać miałyby tak istotna zmiana opisu czynu (czas, sposób działania etc.), że w efekcie doszło do skazania oskarżonego za czyn historycznie niezośmany z czynem zarzuconym. Przy tak prezentowanej argumentacji (kwestionującej tożsamość historyczną czynu przypisanego w stosunku do czynu zarzuconego), zasadne byłoby sformułowanie zarzutu **obrazy art. 14 § 1 k.p.k. w zw. 17 § 1 pkt 9 k.p.k.**, których skutkiem było wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. Biorąc pod uwagę powyższe uwagi, podniesienie tego zarzutu tylko wtedy może być uznane za prawidłowe rozwiązanie, jeśli zostanie przekonująco uzasadnione. Jednocześnie, nie powinna być poczytana za błąd rezygnacja z tego zarzutu w apelacji.

- 7. W odniesieniu do czynów przypisanego w pkt II zaskarżonego wyroku** w pracy wskazane byłoby sformułowanie zarzutu **obrazy art. 239 § 1 k.k.** ze względu na brak znamion przypisanego przestępstwa (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 21 kwietnia 2016 r., sygn. akt

II AKa 87/16, czy wyrok Sądu Najwyższego z 5 sierpnia 2009 r., sygn. akt II KK 136/09). Zauważenia zatem wymaga, że podanie personaliów sprawcy przez oskarżonego, jeśli oskarżony wie, że jego oświadczenie nie jest prawdziwe, nie wypełnia znamion utrudniania lub udaremniania postępowania karnego, poprzez udzielenie pomocy sprawcy przestępstwa, w tym i przestępstwa skarbowego w uniknięciu odpowiedzialności karnej, *w szczególności kto sprawcę ukrywa, zaciera ślady przestępstwa, w tym i przestępstwa skarbowego albo odbywa za skazanego karę* (art. 239 § 1 k.k.). Przypisane oskarżonemu działanie można by co najwyżej rozpatrywać na gruncie odpowiedzialności z art. 234 § 1 k.k. (zob. Uchwała Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2006 r., sygn. akt I KZP 49/05, czy wyrok Sądu Najwyższego z 19 maja 2010 r., sygn. akt V KK 122/09), ale z przyczyn wskazanych dalej taki wniosek w tym zadaniu nie byłby prawidłowy.

- 8. W odniesieniu do obu przypisanych czynów**, w pracy wskazane byłoby sformułowanie również zarzutu **obrazy art. 411 § 2 k.p.k.**, albowiem Sąd nie prowadził rozprawy od początku, stosownie do art. 411 § 1 k.p.k. i w istocie wydał w tej sprawie orzeczenie po przekroczeniu terminu, wynikającego z art. 411 § 1 k.p.k. Z zadania egzaminacyjnego wynika bowiem, że Sąd zamknął przewód sądowy na rozprawie w dniu 4 listopada 2021 r., odraczając ogłoszenie wyroku do dnia 16 listopada 2021 r. (s. 16). Ze znajdujących się w aktach sprawy notatek urzędowych wynika, że Sąd nie wydał orzeczenia w terminie 14 dni od daty zamknięcia przewodu sądowego – *„z uwagi na chorobę sędziego referenta w sprawie XIV K 114/20 rozprawa wyznaczona na dzień 16.11.2021 r. została odwołana a o nowym terminie rozprawy strony zostaną powiadomione”* (s. 17). Na terminie w dniu 12 marca 2022 r. Sąd wznowił przewód sądowy i bez podejmowania jakichkolwiek czynności ponownie go zamknął (s. 18). Mając zatem na uwadze jednoznaczne brzmienie art. 411 § 2 k.p.k., na rozprawie w dniu 12 marca 2022 r. Sąd powinien był rozprawę prowadzić od początku. W takich okolicznościach nie sposób twierdzić, że nie miało to wpływu na treść wyroku, albowiem tak znaczny upływ czasu zatarł w pamięci Sądu aspekty procesu związane z zasadą bezpośredniości i koncentracji materiału dowodowego (w podobnym tonie wypowiedział się: Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z 31 stycznia 2022 r., sygn. akt II AKa 323/21; Sąd Najwyższy w wyroku z 21 kwietnia 2022 r., sygn. akt I K 173/21; Sąd Najwyższy w wyroku z 3 grudnia 2002 r., sygn. akt III KKN 351/00 i Sąd Najwyższy w wyroku z 28 lutego 1983 r., sygn. akt II KR 25/83).

9. W odniesieniu do obu przypisanych czynów, w pracy akceptowalne byłoby sformułowanie dodatkowego (choć niemającego kluczowego znaczenia) zarzutu **obrazy art. 7 k.p.k. w zw. z art. 424 § 2 k.p.k.**, albowiem w uzasadnieniu wyroku brak jest jakiegokolwiek wyjaśnienia, co do podstawy wymierzenia oskarżonemu określonych kar jednostkowych. Uchybienie to ma o tyle istotne znaczenie, że po analizie uzasadnienia wyroku nie wiadomo z jakiego powodu Sąd orzekł wobec oskarżonego określony wymiar kar jednostkowych, co tym samym uniemożliwia kwestionowanie tegoż wymiaru na etapie postępowania odwoławczego.

10. W konsekwencji ww. zarzutów, **wnioski apelacji** powinny zostać sformułowane następująco:

a. w odniesieniu do czynu z pkt I wyroku – zważywszy na sformułowany zarzut obrazy art. 6 k.p.k. w zw. z art. 85 § 1 k.p.k., wskazany byłoby wniosek o uchylenie zaskarżonego w tym zakresie wyroku do ponownego rozpoznania przez sąd I instancji. Należy bowiem zauważyć, że skoro obrona w apelacji twierdzi, że doszło do rażącego naruszenia prawa do obrony (nieskutkującego jednakże zaistnieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej), to wydaje się, że powinna dążyć do ponownego przeprowadzenia w całości postępowania przed sądem I instancji, tyle że z zachowaniem prawa do obrony oskarżonego. Przesłanką uchylenia w tym zakresie wyroku, stosownie do art. 437 § 1 zd. 2 k.p.k., byłaby zatem konieczność „*przeprowadzenia na nowo przewodu w całości*”, z udziałem obrońcy, który nie działa w warunkach sprzeczności interesów własnych klientów. Wniosek taki jest konieczny, gdyż całe postępowanie dowodowe przed sądem I instancji zostało przeprowadzone z udziałem obrońcy, działającego w warunkach kolizji interesów procesowych jego klientów, a powtórzenie z kolei całego postępowania dowodowego przed sądem odwoławczym oznaczałoby faktyczne pozbawienie oskarżonego prawa do apelacji. Wyrok sądu odwoławczego, który zapadłby na skutek po raz pierwszy prawidłowo przeprowadzonego postępowania sądowego, nie podlegałby już bowiem dalszemu zaskarżeniu, chyba że na zasadach nadzwyczajnych środków zaskarżenia.

Natomiast gdyby zdająca/y sformułował w pracy zarzut obrazy art. 14 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., skutkujący zaistnieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1

pkt 9 k.p.k., wówczas także zasadne było wskazanie we wniosku apelacji, że zdająca/y wnosi o uchylenie zaskarżonego wyroku do ponownego rozpoznania przez sąd I instancji.

- b. w odniesieniu do czynu z pkt II wyroku** – zważywszy na sformułowany zarzut obrazy art. 239 § 1 k.k., wskazany byłoby wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego. Jednocześnie zaznaczenia wymaga, że błędem pracy byłoby wskazanie, że Sąd powinien zmienić kwalifikację na art. 234 § 1 k.k., albowiem z zadania egzaminacyjnego nie wynika, aby w sprawie złożona została apelacja na niekorzyść oskarżonego. Brak apelacji na niekorzyść, przy złożonej przez obrońcę apelacji na korzyść ze względu na brak znamion czynu zabronionego, skutkować musiałyby uniewinnieniem oskarżonego, dlatego też sugerowanie Sądowi II instancji, że ustalony w I instancji stan faktyczny mógłby wypełniać znamiona innego przestępstwa (nawet zagrożonego łagodniejszą sankcją) byłby w tej sytuacji działaniem na niekorzyść klienta.
- c. w przypadku sformułowania w pracy prawidłowych/wymaganych zarzutów oraz wniosków, błędne byłoby formułowanie odrębnych/dodatkowych wniosków apelacji, odnoszących się do pkt III-VIII skarżonego wyroku.**

11. Dodatkowo wskazania wymaga, że w pracy mogą pojawić się, mające w istocie drugorzędne znaczenie, liczne zarzuty obrazy art. 7 k.p.k. bądź błędów w ustaleniach faktycznych (albowiem jak wynika z treści uzasadnienia Sąd poczynił szereg domniemań na niekorzyść oskarżonego, dowolnie oceniając materiał dowodowy), obrazy art. 396a § 3 k.p.k. (który byłoby wprawdzie zarzutem formalnie prawidłowym w świetle zadania egzaminacyjnego, to jednak pozostawałby bez wpływu na treść wydanego rozstrzygnięcia), obrazy art. 405 § 4 k.p.k. (który również byłoby wprawdzie zarzutem formalnie prawidłowym w świetle zadania egzaminacyjnego, z którego wynika, że Sąd nie umieścił w protokole wzmianki w tym zakresie, to jednak skoro ujawnienie następuje z mocy prawa, brak byłoby wpływu na treść orzeczenia).

Przykładowa komparycja oraz *petitum* apelacji:

Warszawa, 18 października 2022 r.

Sądu Okręgowego w Warszawie
Wydział Karny Odwoławczy
za pośrednictwem
Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie
XIV Wydział Karny
ul. Ogrodowa 51A
00-873 Warszawa

adw. Grzegorz Fryk
Kancelaria Adwokacka
ul. Zadaniowa 87 lok. 10
00-043 Warszawa,
obrońca oskarżonego
Adama Wronki

sygn. akt: XIV K 114/20

APELACJA

**od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie
z 12 marca 2022 r. (sygn. akt XIV K 114/20), którego odpis wraz z uzasadnieniem
doręczony został obrońcy w dniu 11 października 2022 r.**

Jako ustanowiony w sprawie obrońca oskarżonego Adama Wronki (upoważnienie do obrony w aktach sprawy), na podstawie art. 444 k.p.k. w zw. z art. 425 § 1 i 2 k.p.k., zaskarżam wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie, XIV Wydział Karny z dnia 12 marca 2022 r., wydany w sprawie o sygn. akt XIV K 114/20, **w odniesieniu do obu czynów przypisanych zaskarżonym wyrokiem w całości na korzyść oskarżonego Adama Wronki.**

- I.** Na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 1 k.p.k., ww. wyrokowi w odniesieniu do czynu przypisanego w pkt I zarzucam **obrazę art. 239 § 1 k.k.**, poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie, w sytuacji gdy z ustalonego przez Sąd stanu faktycznego wynika brak wypełnienia przez oskarżonego znamion przypisanego mu czynu zabronionego.
- II.** Na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 2 k.p.k., ww. wyrokowi w odniesieniu do czynu przypisanego w pkt I zarzucam **obrazę art. 6 k.p.k. w zw. z art. 85 § 1 k.p.k.**, mającą wpływ na treść rozstrzygnięcia, poprzez prowadzenie

postępowania oraz wyrokowanie w sprawie, w sytuacji wystąpienia sprzeczności interesu oskarżonego z interesem Tomasza Drewińskiego, których obu w odniesieniu do tego samego czynu bronił ten sam obrońca, tj. adw. Jan Kowalski, co doprowadziło do istotnego naruszenia prawa do obrony Adama Wronki.

III. Na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 2 k.p.k., ww. wyrokowi zarzucam obrazę **art. 411 § 2 k.p.k.**, mającą wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia, poprzez nieprowadzenia rozprawy od początku w dniu 12 marca 2022 r. i wydanie wówczas wyroku, w sytuacji gdy Sąd zamknął przewód sądowy w dniu 4 listopada 2021 r., odraczając ogłoszenie wyroku do dnia 16 listopada 2021 r., co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia zasad bezpośredniości i koncentracji materiału dowodowego, wyrażającego się w wydania rozstrzygnięcia po ponad 4 miesiącach od czasu merytorycznego zapoznania się z wynikami prowadzonego postępowania dowodowego.

IV. Na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 2 k.p.k., ww. wyrokowi zarzucam obrazę **art. 7 k.p.k. w zw. z art. 424 § 2 k.p.k.**, mającą wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia, polegającą na braku uzasadnienia wymierzonych oskarżonemu kar jednostkowych, w sytuacji obowiązku Sądu wyjaśnienia tej kwestii w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, stosownie do art. 424 § 2 k.p.k., co doprowadziło do niemożności skontrolowania procesu myślowego Sądu w tym zakresie.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, w oparciu o art. 427 § 1 k.p.k. wnoszę, aby Sąd Odwoławczy, działając na zasadzie art. 437 § 1 i 2 k.p.k., uchylił zaskarżonego orzeczenie w odniesieniu do pkt I wyroku i sprawę w tym zakresie przekazał Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, zaś w odniesieniu do czynu przypisanego w pkt II wyroku – wnoszę o zmianę zaskarżonego rozstrzygnięcia i uniewinnienie oskarżonego.

Uzasadnienie

.....

Adw. Grzegorz Fryk

- w tym miejscu podpis adw. Fryk -

Załączniki: dwa odpisy apelacji;